

LBRIS

We know
books

MARIUS MARIAN ȘOLEA

LIBER

Prefață de Marin Stoian

Postfață de Paul Bogdan

Editura Vreimea

București

2024

Cuprins

Marginalii (la poemele unui prieten), <i>prefață de Marin Stoian</i>	11
Rostul poemelor scurte	13
Al doilea rost	14
Rostul al treilea	15
Se cuvine să credem, se cuvine să fim!	16
Iarna	17
Cu bine!	18
De citit printre seri	20
Arta poetică a vremurilor noastre	22
Însoțitorul	23
O discuție	24
Poem rece	25
Pătratul rostogolit din plan	26
Simplu	27
Chemarea	28
Nu cred ca omul să fie numai o carne sentimentală	30
De seară	31
Problema fatalității la Valentin Tașcu	32
De început de toamnă continuă	41
Te-am văzut inevitabil	43
Obișnuința albă	45
Renunțare	47
Mai ușor	48
Lumea este întoarsă în mine	49
Dinspre vară	50
Noroiul albastru	51
Mângâierea pe dinăuntru a inimii	52

Poem peste care trecem mereu.....	We know books	53
Traietorii.....		54
De specialitate.....		55
Poem luminat dintr-o parte.....		56
Da.....		57
Pentru toate lucrurile.....		58
Încercare de surâs		59
Plecarea unor idei din oglindă înspre lumea din spatele meu		60
Poem indescrribil.....		61
Poem.....		62
Despre verde, iarna.....		63
Poemul de dragoste pentru fiecare dintre noi.....		64
De avut în vedere		65
Temporală		66
Au trecut niște veri, au trecut niște oameni		67
Crinul trandafiriu de la Cabinet.....		68
O seară de primăvară		71
Poem social.....		73
Destăinuire simplă		74
Fragment de scrisoare		75
Omului		76
Ștafeta		77
O vorbă		78
Despre femei, cu dragoste.....		80
Așa cred eu că îi voi spune, într-o bună zi, unei femei.....		81
Procedura.....		82
Primăvara la Agigea		83
Posibil de dragoste		85
Căldura		87
Un poem pentru un final.....		88
Poem scris după o ploaie de vară.....		90
De sfârșit și de bine.....		91
Cred, deci exist, <i>postfață de Paul Bogdan</i>		93

Avertisment: Această carte conține un cuvânt licențios

Marginalii (la poemele unui prieten)

Deși ne mai văzusem prin redacțiile revistelor literare, pe Marius Marian Șolea l-am întâlnit cu adevărat într-o săptămână de An Nou, petrecută împreună la Putna. Omul e o pasăre rară. Volubil și taciturn, prezent cu pregnanță și absent cu desăvârșire, atașat cu aplicație de cotidianul domestic și cu capul în nori, empatic și retractil deopotrivă, deschis ca o carte de căpătâi și închis ca un fermoar ruginit, cu o groază de certitudini și chiar mai multe îndoieli. Și de-abia după ce am citit volumul acesta de poeme pe care tocmai îl răsfoiți și dumneavoastră, l-am înțeles: Marius Marian Șolea este poet. Or, haideți s-o recunoaștem odată, Poetul nu este chiar semenul nostru. Marius Marian Șolea este poet de-adevăratelea. Vreo zece volume de poeme purtând semnătura lui circulă printre noi, oferindu-ne o lume de rezervă. În care ne putem refugia ori de câte ori lumea în care trăim devine irespirabilă. Și asta se întâmplă adesea. De aceea zic vouă: vedeți la ce e bun Poetul? *Liber*, reiterând obsesii fundamentale ale poetului, precum Dumnezeu, Femeia, Lumina sau Poporul său, este un fel de bilanț de etapă. Pentru că, tânăr fiind, și consecvent cu sine așa cum îl știu, Marius Marian Șolea va merge mai departe. Asta este, în ceea ce-l privește, singura mea certitudine. Că mâine îl vom întâlni din nou între alte coperti.

Vor fi existând și poeți de Pretutindeni, cântând bucuriile și tristețile Lumii. Marius Marian Șolea este poetul de Aici, simțind lucrurile așa cum îi dictează spațiul călcat cu piciorul și tradițiile bunilor și străbunilor săi. „Rămân român, român rămân. român armân/rămân” nu sunt doar

cuvinte potrivite, ci chiar asumarea unui destin. Pe care poetul se arată în stare să-l trăiască până la capăt.

Umblat prin cărți și prin lume cu ochii deschiși și cugețul treaz, Marius Marian Șolea alege fără greș poveștile de căpătâi. Și ce poveste poate fi mai prielnică sufletului nostru decât cea pe care ne-o spun valurile Mării Negre spărgându-se de stâncile digului de la Agigea? Poetul, ca și fratele său Filosoful, trăiește cel mai adesea din întrebări: „Ai avea tu chef acum să venim dintr-o parte/ ca o ploaie de vară peste obrazul subțire/ al unor fire de iarbă?” Și doar câteodată, de cele mai multe ori o singură dată, din certitudini: „Faptul că, indiferent ce se întâmplă, vrem continuu să iubim/ și să fim iubiți este o dovadă a existenței Lui.”

„Tu ești cu mult mai sensibilă seara/ pentru că lumina te-a mângâiat toată ziua pe trup”, îi spune poetul iubitei. Pe care o vede, cum nimeni altul după știința mea, ca pe un fel de ascensor spre Dumnezeu: „Într-adevăr, erai îndeajuns de săltată,/ încât să te asemăn unei scări pe care ar fi bine să urc/ la cerul care s-a desprins cândva de mine.” Poetul al universalilor, Marius Marian Șolea se simte la fel de bine și când coboară în contingent. Lungul poem intitulat „Problema fatalității la Valentin Tașcu” este proba harului de povestitor al poetului, înzestrat cu umor și ironie, atent la detalii, fără a scăpa din vedere tâlcul. Chiar dacă uneori ricanează: „e destul de greu să accepți că ești tânăr/ atunci când toate amantele tale s-au prăpădit deja.” După trecătoare escapade în vecinătăți benigne (a se vedea și „Crinul trandafirii de la Cabinet”), Marius Marian Șolea revine mereu la rosturile fundamentale ale Poetului. Printre ele, acela de a ne deschide ochii asupra a ceea ce cu adevărat se cuvine: „cu moartea și cu viața dacă tot trăim,/ se cuvine să credem, se cuvine să fim.”

Marin Stoian

Rostul poemelor scurte

Eu sunt revoluția pentru transparența soarelui.
voi, rana pe care o văd vindecându-se
în lumina dinăuntru.

cerul calcă pe pământ și urmele noi suntem,
urme sigure și apăsată, care conțin în sine destinația.

nu treceți ușor peste aceste rânduri,
pe motivul că ar fi obositoare,
conceptuale și prețios afirmate!
nu treceți peste voi, atât timp cât nu știți cine sunteți!

deși sunt încă viu, din dragoste,
vreau să vă spun niște lucruri...
e adevărat, folosesc unele
dintre cele mai puțin eficiente metode –
poezia, proza...
la noi, la români, numai morții vorbesc.

în consecință, mă aplec înaintea poporului meu,
așa cum statuile milenare
se apleacă înaintea timpului.

Dacă pot să fac orice, înseamnă că îmi sunt dușman.
și sunt un strigăt spânzurat de o cauză,
dar nu atârni, ci mă înalț unde nu mă leagă
nici un fel de adiere.

Rostul al treilea

Cu greu, oamenii reușesc să iasă din vise
ca din niște grote.
viața este opțiune între alb și negru.
restul, toate nuanțele în care ne perfecționăm,
în care ne considerăm specialiști
și din care ne hrănim,
este înșelare.

în această iarnă dimprejur, am soarele în față.
nu este bine că am lăsat în urmă
tot ce nu mi-a semănat.

dacă mă uit la tine și nu mă mai văd,
nu înseamnă că îmi ești străin.

de la picioarele mele încolo nu e un lung cimitir,
ci Învierea pentru care trăim.

e atâta comunicare acum,
încât mi-e teamă de cuvânt și de tăcere.

Se cuvine să credem, se cuvine să fim!

Un măr s-a aprins între frunze,
înconjurat fiind de multă lumină,
și privesc o femeie râzând pe furis.
ea are înăuntru niște umbre fără contururi prea clare,
jinduind după lumina din mine.

femeia râde între mai multe mângâieri incerte.
numai Dumnezeu așteaptă cuminte
între foarte mulți oameni.
se cuvine să credem, se cuvine să fim!

gândurile-au început să mi se cuibărească
în propriile gesturi –
urme ale unor simțuri de mai de mult,
lăsând în inimă teama de a nu adăuga nimic
la faptele nemărginirii.

pentru că inima mea este cât universul,
iar lumea tot atât de mică pe cât de mic sunt eu,
mă uit prin ea ca printr-o-nfrigurare
și-L văd pe Dumnezeu adăpostindu-mi mersul.

cu moartea și cu viața dacă tot trăim,
se cuvine să credem, se cuvine să fim!

Iarna

Deși la mine este tinerețea și timpul care se întoarce,
mă simt înstrăinat în spațiul acesta al tău,
parcă aș fi basarabeanul uitat de tot pământul
într-un sat rusesc, îniernat și acoperit de singurătate.

gândurile mi le aud cum aș auzi niște viscole.
mâna, care ar fi trebuit să te salute, rămâne locului.
e frig, nu am cui spune că e frig.
de la mine încolo, drumurile sunt acoperite,
chiar și gardurile.
firește, știi că undeva ar trebui să fii,
dar nu aud nimic, îmi aud doar gândurile,
scârțâind ca zăpezile sub picioarele timpului.
nu aș vrea să plec și să parcurg înstrăinarea albă,
înțelegând că, în toată această perioadă
cât am fost lângă tine,
vibrația sufletului meu a fost deficitară.

dacă prezența mea nu îți e de ajuns,
cum îți vor fi de ajuns cuvintele mele?
firește, știi că undeva ar trebui să fii,
dar zidul de purpură este între noi,
fisurat, pe alocuri, de câte o rostire.

înainte, bătrânii ieșeau pe la porți
să vadă ce se mai întâmplă pe lume...
acum, noi punem mereu pământ peste ei,
ca nu cumva să afle ce mai facem.